

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 1997/32
KARAR NO : 1997/47

ÖZET: 2247 sayılı Yasanın değişik 24. maddesinde hüküm uyumsuzluğu için öngörülen koşullar gerçekleşmiş olduğundan başvurunun reddi gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyumsuzluğunun Giderilmesini İsteyen: Yıldırım Yılmaz
Vekili : Av. Eriş Gürsel

Karşı taraf : 1) T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. Aynur Özdemir

2) Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü

Vekili : Av. Cavit Korap

O L A Y : Davacı, 1968 yılında başının sağ tarafından kurşunla yaralanmıştır. 1969 yılında askere sevk edilmiş ve 11 ay askerlik yaptıktan sonra sevk edildiği Gülhane Askeri Tıp Akademisinde düzenlenen 8.7.1970 günlü, 2192 sayılı raporda: "3 sene önce başın sağ tarafından kurşunla yaralandığı, sağ parietalde 2x3 cm.lik kemik defekti sekel sol hemiparazi" olduğu saptanmış ve çürük kararı verilmiştir.

Manisa Devlet Hastanesi Sağlık Kurulunun "Sağlamdır, Bekçilik yapmasına engel bir hali yoktur" yolundaki 13.10.1975 günlü, 2418 sayılı raporu üzerine davacı, Manisa Emniyet Teşkilatında 1.11.1975 tarihinden itibaren çarşı ve mahalle bekçisi olarak göreve başlamış; işlediği disiplin suçu nedeniyle Manisa İl Polis Disiplin Kurulu kararı ile meslekten ihraç edildiği 30.4.1987 tarihine kadar toplam 11 yıl 6 ay Emekli Sandığına tabi olarak hizmet yapmıştır.

15.3.1988 tarihi ile 3.3.1992 tarihi arasında prime esas 552 gün süreyle SSK'na tabi işyerlerinde çalışan ve SSK Manisa Hastanesi Sağlık Kurulunca "24 yıllık öyküsü var. Baygınlık nöbetleri ve sol tarafında güç azlığı tanımlayan hastanın yakınmaları başın sağ tarafında olan kurşun yaralanmasından bu yana oluyormuş. BBT'de sağ parietalde kemik defekti ve postravmatik atrofi saptandı. Yukarıdaki bulgulara istinaden çalışarak hayatını kazanamaz." yolunda 14.7.1992 günlü, 1465 sayılı rapor verilen davacının, kendisine maluliyet aylığı bağlanması için yaptığı başvuru, önce kabul edilmiş ve SSK Manisa Bölge Müdürlüğü'nün 18.1.1993 günlü, 2574 sayılı yazısı ile gerekli belgeleri göndermesi istenilmiş ise de, SSK Manisa Sigorta Müdürlüğü'nün 22.10.1993 günlü, 62274 sayılı işlemiyle, işyerine maluliyetini gerektiren arıza ile girdiğinden 506 sayılı Yasanın 53. maddesindeki ve prim ödenen süre yetersiz olduğundan aynı Yasanın 60. maddesindeki koşullar gerçekleşmediği gerekçesiyle reddedilmiştir.

Davacının, Manisa Devlet Hastanesi Sağlık Kurulundan aldığı "Solda spastik hemiparazi sekeli BBT.de sağ parietalde kemik defekti ve postravmatik atrofi mevcut olup, bu hali ile çalışamayacağı Emekli olması gerektiği" yolundaki 20.7.1993 günlü, 1803 sayılı rapor üzerine kendisine 5434 sayılı Yasaya göre adi malüllük aylığı bağlanması için T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne yaptığı 23.7.1993 günlü başvuru da, adıgeçen idarenin 12.10.1993 günlü, 10.06.01/49.965.088 sayılı işlemleriyle, son defa bağlı olduğu kurumca aylık bağlanmasının gerekeceği gerekçesiyle reddedilmiştir.

1) Davacı, kendisine 5434 sayılı Yasaya göre adi malüllük aylığı bağlanması için yaptığı başvurunun reddine ilişkin 12.10.1993 günlü işlemin iptali istemiyle T.C. Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne karşı 1.11.1993 tarihinde idari yargı yerine dava açmıştır.

ANKARA 10. İDARE MAHKEMESİ; 12.4.1995 gün ve E.1993/905, K.1995/446 sayı ile, 2829 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumlarına Tabi Olarak Geçen Hizmetlerin Birleştirilmesi Hakkında Kanununun 8. maddesinde, malullük halinde ilgililere hizmet sürelerinin sonuncusunun tabi olduğu kurumca kendi mevzuatına göre aylık bağlanacağı hükmünün yer aldığı; Emekli Sandığı iştirakçisi iken 30.4.1987 tarihinde görevle ilişkisi kesilen ve daha sonra Sosyal Sigortalar Kurumuna tabi bir işte çalışan davacının adi malül aylığı bağlanması yolundaki isteğinin reddinde mevzuata aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davayı reddetmiş; bu karar, Danıştay Onuncu Dairesinin 28.5.1996 günlü, E.1995/6928, K.1996/3055 sayılı kararı ile onanmış ve davacının kararın düzeltilmesi istemi anılan Dairenin 29.1.1997 günlü, E.1996/9262, K.1997/76 sayılı kararı ile reddedilmek suretiyle kesinleşmiştir.

2) Davacı, kendisine 506 sayılı Yasaya göre malüllük aylığı bağlanması için yaptığı başvurunun reddine ilişkin 22.10.1993 günlü işlemin iptali ve tahsis talep tarihi olan 22.1.1993 tarihinden itibaren malüllük aylığı bağlanmasına karar verilmesi istemiyle Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğüne karşı da 4.11.1993 tarihinde adli yargı yerine dava açmıştır.

MANİSA İŞ MAHKEMESİ; 6.12.1995 gün ve E.1993/474, K.1995/905 sayı ile, davalı kurumun 506 sayılı Yasanın 53/a. maddesi gereğince istihsal edilen hayat raporlarına göre davacının çalışma gücünü en az 2/3 oranında yitirdiğini tespit edip malüllüğüne karar vermekle birlikte, anılan Yasa maddesinin 3. bendi uyarınca malul sayılmasını gerektirecek derecedeki bu arızasının sigortalı olarak ilk defa çalışmaya başladığı 15.3.1988 tarihinden önce olduğunu ileri sürerek malüllük aylığı bağlanması talebini reddetmesi, buna karşılık davacının sigortalı işe ilk girişinden önce mevcut olduğunu kabul ettiği arızasının

malul sayılmayı gerektirecek derece olan 2/3 oranına, sigortalı olarak akü imalathanesinde çalıştığı sırada kurşun zehirlenmeleri nedeniyle yükseldiğini iddia etmesi karşısında, dosyada mevcut sağlık kurulu raporlarından bu derecedeki arızanın 15.3.1988 tarihinden önce veya sonra olduğunun saptanması ihtisası dışında bulunduğundan öncelikle taraflar arasındaki bu ihtilafın mahkemece alınacak raporlarla çözümlenmesi gerekeceği yolundaki Av. Münür Türker'in tanzim ettiği 28.7.1994 tarihli bilirkişi raporuna davacı vekilince yapılan itiraz üzerine dosya üzerinde inceleme yapan 9 Eylül Üniversitesinden bilirkişi Op. Dr.Arif Üstün'ün tanzim ettiği raporda, malullük kararı verdiren sekel nörolojik arazların 1988 yılından öncesine ait olduğunun belirtildiği; yapılan itirazlar üzerine dosyanın Adli Tıp Kurumuna gönderildiği ve adı geçen Kurumun 3. İhtisas Kurulunca düzenlenen 21.8.1995 tarihli raporunda: SSK Manisa Hastanesinin 14.7.1992 günlü, 1465 sayılı raporuyla "Santral fasial parazi, sol spastik hemiparazi" olduğu belirtilen 1949 doğumlu Yıldırım Yılmaz'ın 11.8.1995 tarihinde yapılan muayenesinde solda yüzü içeren hemiparazi sekeli arızasının işe giriş tarihi olan 15.3.1988 tarihinden önce olduğunun bildirildiği; davacının 15.3.1988 tarihinden sonra maluliyetini gerektiren başka bir arıza veya hastalığının varlığının ispat edilemediği gerekçesiyle davayı reddetmiş; bu karar, Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 22.1.1996 günlü, E.1996/4, K.1996/95 sayılı kararıyla onanarak kesinleşmiştir.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK:

Davacı vekili, Adli Tıp Kurumundan alınan raporda müvekkilinin maluliyetinin sigortalı ilk işe giriş tarihinden önce mevcut olduğu belirtildiğinden Manisa İş Mahkemesince davanın reddi yolunda verilen ve Yargıtayca onanarak kesinleşen 6.12.1995 günlü, E.1993/474, K. 1995/926 sayılı kararın usul ve yasaya uygun olduğunu ve bu nedenle SSK.ca aylık bağlanması olanağı kalmadığını; ancak, Adli Tıp Kurumunun sözüedilen raporunun gerek T.C. Emekli Sandığını ve gerekse idari yargı mercilerini bağlayıcı nitelikte olduğu ve bu rapora göre müvekkilinin malullüğünün Emekli Sandığı iştirakçisi olduğu dönemde mevcut olduğunun ortaya çıktığı hususları gözönüne alındığında, 5434 sayılı Yasanın 54. maddesine göre aylık bağlanabilmesi için gerekli 10 yıllık süreyi doldurmuş olması karşısında, Ankara 10. İdare Mahkemesince davanın reddi yolunda verilen ve derecattan geçerek kesinleşen 12.4.1995 günlü, E.1993/905, K.1995/446 sayılı karar nedeniyle müvekkilinin Anayasa ile güvence altına alınan sosyal güvenlik hakkından mahrum kaldığını ve böylece anılan mahkeme kararları arasında doğduğunu ileri sürdüğü hüküm uyuşmazlığının, Ankara 10.İdare Mahkemesi kararı yönünden

2247 sayılı Yasanın 24. ve 25. maddelerine göre giderilmesini istemektedir.

Davacı vekilinin, yukarıda belirtilen istemini içeren 5.5.1997 günlü dilekçesi ve ekleri Manisa İş Mahkemesi Hakimliği kanalıyla Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiş; adli ve idari yargı dosyaları ilgili mahkemelerden getirilmiş ve davalı idarelerin savunmaları ile ilgili Başsavcılıkların düşünceleri alınarak dosyaya konulmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Selçuk Tüzün'ün Başkanlığında, Üyeler: O.Hulusi Mustafaoğlu, Ülkü Aydın Nursel Aymakoğlu, Mustafa Birden, Dr.Erol Alpar ve Ertuğrul Taka'nın katılımıyla yapılan 17.11.1997 günlü toplantısında, Raportör-Hakim İsa Yeğenoğlu'nun Yasaya uygun bulunmayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı ile Danıştay Başsavcısının, 2247 sayılı Yasada öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiğine ilişkin düşünce yazıları ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Erdoğan Güneş ile Danıştay Savcısı Tülin Özdemir'in yazılı düşünceler doğrultusundaki yazılı ve sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesi Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun 2592 sayılı Kanunla değişik 24. maddesinin birinci fıkrasında "1 nci maddede gösterilen yargı mercilerinden en az ikisi tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir." hükmü yer almaktadır.

Anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının varlığı için:

- a) Uyuşmazlık yaratan hükümlerin, adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisi tarafından verilmesi,
- b) Konu,dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
- c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
- d) Kararlarda konunun esasının hükme bağlanması,
- e) Kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

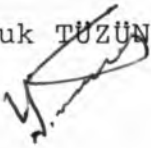
Olayda, adli ve idari yargı yerlerince sebebi ve taraflardan en az birisi aynı olan davalarda konunun esası hakkında verilen kesinleşmiş kararlar bulunmakta ise de; İdare Mahkemesince verilen kararın konusunu, 5434 sayılı Yasanın 54. maddesine göre "adi malullük aylığı" bağlanmasına ilişkin davanın ilgili mevzuata göre incelenerek davacıya

aylık bağlanmasında tabii bulunduğu son Kurum olan Sosyal Sigortalar Kurumunun yetkili olduğu noktasından reddi oluştururken, İş Mahkemesince verilen kararın konusunu, 506 sayılı Yasanın 53. maddesine göre "Malullük aylığı" bağlanmasına ilişkin davanın anılan Yasa maddesine göre incelenerek Sosyal Sigortalar Kurumunca davacıya aylık bağlanabilme koşulunun bulunmadığı noktasından reddi oluşturduğundan, kararların aynı konuya ilişkin bulunması koşulu gerçekleşmediği gibi, birbirlerini tamamlayıcı nitelik taşıyan kararlar arasında çelişkiden söz etmek de olanaksızdır.

Belirtilen duruma göre ve olayda "kararların aynı konuya ilişkin bulunması" ve "kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarının gerçekleşmemiş olması karşısında, 2247 sayılı Yasanın değişik 24. maddesine uygun bulunmaya başvurunun reddi gerekmektedir.

SONUÇ : Adli ve idari yargı mercilerince verilen kesinleşmiş ve görevle ilgili olmayan kararlar arasında, 2247 sayılı Yasanın 2592 sayılı Yasayla değişik 24. maddesinde hüküm uyuşmazlığının varlığı içi öngörülen koşullar gerçekleşmediğinden başvurunun aynı Yasanın 1. ve 24. maddeleri uyarınca reddine, 17.11.1997 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

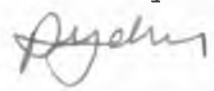
Başkan
Selçuk TÜZÜN

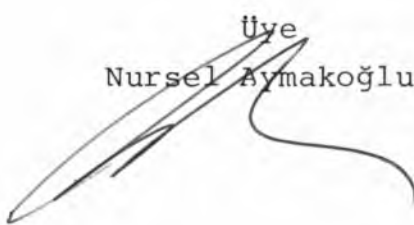
Üye
O.Hulusi Mustafaoğlu

Üye
Ülkü Aydın

Üye
Nursel Aymakoğlu

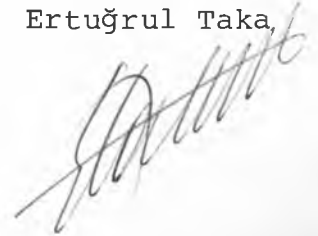
Üye
Mustafa Birden

Üye
Dr.Erol Alpar

Üye
Ertuğrul Taka

14.12.1997-23200
Bu kararın Resmi gazete'de
yayını

Başkan

GA